

'Ik wilde de man achter de bullebak leren kennen'

Justus Boesschen Hospers
AMSTERDAM

Twintig jaar na de moord op Theo van Gogh verschijnt de documentaire-serie *Theo van Gogh, de hunkering*. Regisseur David de Jongh wil in vier afleveringen een genuanceerd portret schetsen van misschien wel de controversieelste Nederlandse opiniemaker uit de recente geschiedenis.

"Iedereen die Theo van Gogh onderzoekt, komt al snel tot de vraag hoe iemand zulke tegenstrijdigheden in zijn persoonlijkheid kan hebben," zegt regisseur David de Jongh. "Hij was in staat om bijna gewetenloze beledigingen over mensen uit te strooien. Maar tegelijkertijd wordt hij door zijn vrienden als een zachte man beschreven en wordt hij als regisseur op handen gedragen door zijn acteurs."

De Jongh maakte het van dichtbij mee, toen hij Van Gogh in 1994 interviewde voor de radiozender Classic FM. "Ik moest toen als groentje de meester van het interview gaan interviewen. Dat voelde een beetje als een ontgroening. Hij keek me niet aan,

maar gaf wel heel vriendelijk antwoord. Ook hielp hij me om met mijn zenuwen om te gaan. Toen bleek hij eigenlijk een hele aardige man."

Na de moord op Van Gogh liep filmmaker De Jongh jaren rond met het idee om een film te maken over het leven van Theo van Gogh. Toen producent Pieter van Huystee hem benaderde voor een serie op basis van Jaap Cohens biografie *De Bolle Gogh*, zei hij dan ook meteen ja. "Ik wilde de man achter de bullebak leren kennen."

Vriend en vijand

In de vier afleveringen worden verschillende aspecten van Van Goghs tumultueuze leven belicht. Zijn jeugd in Wassenaar, zijn werk als cineast en programmamaker, en de controverses die volgden op harde beledigingen en vermeende antisemitische uitlatingen. De laatste aflevering gaat over zijn felle kritiek op de islam, die voor Mohammed Bouyeri reden was om hem in 2004 op brute wijze te vermoorden.

Voor de documentaireserie sprak De Jongh meer dan zestig figuren uit het leven van de opiniemaker. Zo komen zijn moeder – net als haar zoon

→ Theo van Gogh. FOTO BNNVARA

altijd met sigaret in de hand – en vrienden aan bod, maar ook mensen voor wie hij geen goed woord overhad. Zoals oud-burgemeester van Amsterdam Job Cohen, die hij voor NSB'er uitmaakte.

Hoewel veel mensen bereid waren te praten, wezen ook zo'n veertig

mensen het verzoek van de serie-maker af. "Een deel was denk ik bang voor de ophef op sociale media, een ander deel was misschien nog steeds boos over beledigingen door Van Gogh."

Om archiefmateriaal voor de serie zat De Jongh niet verlegen. Van Gogh

heeft een groot oeuvre aan films en programma's nagelaten. Eén daarvan is datingshow *De hunkering*, waar de docuserie ook zijn naam aan dankt.

Enorme vleesmolen

In het bizarre programma glijden potentiële datepartners via een enorme vleesmolen een grote kooi binnen, waar Van Gogh, geflankeerd door een assistente met dwerggroei, hen vragen stelt over hun seksleven. Het winnende koppel mag een nacht doorbrengen in een camper. Het programma eindigt steevast met een verdrietige tirade van Van Gogh over zijn eigen eenzaamheid.

"In *De hunkering* komen veel aspecten van zijn persoonlijkheid en zijn werk samen," aldus De Jongh. "Daarnaast slaat de titel ook op Van Gogh zelf. Hij was iemand die altijd hunkerde naar liefde, aandacht en eerlijkheid. Als iets in zijn ogen onrechtvaardig was, had hij een bijna oncontroleerbare hunkering om dingen recht te zetten."

Theo van Gogh, de hunkering: vanaf 14/10 vier weken lang om 22.20 uur te zien bij BNNVara op NPO 2.